

İnfertilite

Serpil Abalı Çetin, Hediye Arslan Özkan

HEDEFLER

Bu bölümün çalışmasıyla aşağıdaki bilgi, beceri ve tutumlar kazanılır

- İnfertilite ile ilgili kavramları tanımlayabilme
- İnfertilite nedenlerini ve risk faktörlerini sıralayabilme
- İnfertilitede tanı yöntemlerini açıklayabilme
- Yardımcı üreme tekniklerini tanımlayabilme
- İnfertilite tanı ve tedavi sürecinde hemşirenin rol ve sorumluluklarını kavrayabilme

BAŞLIKLAR

İnfertilite

- Tanımlar
- İnfertilite Nedenleri
- İnfertilitenin Değerlendirilmesi
- Tanı Testleri
- İnfertilite Tedavisi
 - Tıbbi Olmayan Tedavi
 - Tıbbi Teadavi
 - Yardımcı Üreme Teknikleri (YÜT)
 - Cerrahi Tedavi

İnfertilitede Hemşirelik Yaklaşımı

ANAHTAR KELİMELER

İnfertilite, Semen analizi, Over rezervi, Klomifen Sitrat Challenge Test, Antral folikül, Anti Müllerien Hormon, Rubin test, PGD, OHSS, PCOS, Intra Uterin İnseminasyon (IUI), In Vitro Fertilizasyon-Embriyo Transferi (IVF-ET), Gamet İntrafallopian Transferi (GIFT), Zigot İntrafallopian Transfer (ZIFT), İntrasitoplazmik Sperm Enjeksiyonu (ICSI), Oosit Donasyonu, Embriyo Donasyonu, Taşıyıcı annelik

AKLINIZDA BULUNUSUN

35 yaş altı kadınlarda 12 ay, 35 yaş üstü kadınlarda 6 ay süresince korunmasız düzenli cinsel ilişkiye karşın gebeliğin elde edilememesi durumuna infertilite denir.

Ülkemizde de yaklaşık olarak 1,5-2,0 milyon kişinin infertilite sorunu ile karşı karşıya olduğu ve sorunun giderek arttığı belirtilmektedir. İnfertilite olgularının yaklaşık %40'ı kadın, %40'ı erkek kaynaklıdır.

Günümüzde infertilite tanı ve tedavi yöntemleri çok gelişmiştir, Intra Uterin İnseminasyon (IUI), In Vitro Fertilizasyon-Embriyo Transferi (IVF-ET), Gamet İntrafallopian Transferi (GIFT), Zigot İntrafallopian Transfer (ZIFT), İntrasitoplazmik Sperm Enjeksiyonu (ICSI), Oosit donasyonu, embriyo donasyonu, taşıyıcı annelik bu yöntemlerin başında gelmektedir.

İnfertilite Hemşireliğindeki gelişmeler ve özel rollerin kazanılmasıyla, infertilitenin bakım ve tedavi sürecinde danışmanlık rolünün yanı sıra tıbbi bakım verme, çiftleri bilgilendirme, psikolojik destek olma, hasta haklarını savunma, koordinatör, yönetici, gelişmeleri ve yenilikleri takip etme/ araştırma fonksiyonları önem kazanmıştır.

ÇALIŞMA SORULARI

1. İnfertilitenin tanımı nedir?
2. Primer ve sekonder infertilite arasındaki fark nedir?
3. İnfertilitede kadına ve erkeğe ait risk faktörleri nelerdir?
4. Kadın infertilitesinin değerlendirilmesinde kullanılan tanı yöntemleri nelerdir?
5. Erkek infertilitesinin değerlendirilmesinde kullanılan tanı yöntemleri nelerdir?
6. İnfertilite tedavisinde sağlıklı yaşam biçimi davranışları neleri içermektedir?
7. Ovulasyon indüksiyonunda sık kullanılan ilaçlar nelerdir?
8. Yardımcı Üreme Teknikleri nelerdir?
9. Erkek kaynaklı İnfertilite kullanılan Yardımcı Üreme Teknikleri nelerdir?
10. Preimplantasyon Genetik Tanılama nedir?
11. Yardımcı Üreme Tekniklerinin komplikasyonları nelerdir?
12. İnfertil çiftin hemşirelik bakımı neleri içermektedir?

KAYNAKLAR

- Biggs W, Demuth R: Premenstrual syndrome and premenstrual dysphoric disorder, *American Family Physician*, 84(8), 2011, p. 918-924;
- Chandran L: Menstrual disorders. eMedicine. Retrieved from <http://emedicine.medscape.com/article/953945-overview> (Erişim Tarihi:20.08.2016)
- Chen Y, Cao Y, Xie Y, Zhang X, et al. : Traditional Chinese medicine for the treatment of primary dysmenorrhea: how do Yuanhu painkillers effectively treat dysmenorrhea?, *Phytomedicine*, 20(12), 2013, p. 1095-1104.
- Coco AS: Primary dysmenorrhea, *American family physician*, 60(2), 1999, p. 489-496.
- Dickerson LM, Mazyck PJ, Hunter MH: Premenstrual syndrome, *American family physician*, 67(8), 2003, p. 1743-52.
- Erbil N, Bölükbaş N, Tolan S, Uysal F: Evli kadınlarda premenstrual sendrom görülme durumu ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi, *Uluslar arası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 2011, p.429-438.
- French L: Dysmenorrhea, *American family physician*, 71(2), 2005, p.285-91.
- Holder A: Dysmenorrhea. <http://emedicine.medscape.com/article/795677-overview> (Erişim Tarihi: 27.07.2016)

- Htay TT: Premenstrual dysphoric disorder. eMedicine. Retrieved from <http://emedicine.medscape.com/article/293257-overview> (Erişim Tarihi:15.08.2016)
- Karanisoğlu H, Dinç H: Üreme Organ Yapı ve Fonksiyon Bozuklukları, Coşkun A, (editör). Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı. Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2012, p. 417-43.
- Kılıç SÇ, Sarper N, Zengin E, Gelen S A: Screening bleeding disorders in adolescents and young women with menorrhagia, *Turkish Journal of Hematology*, 30(2), 2013, p. 168.
- King TL, Brucker MC: Pharmacology for women's health. Sudbury, MA: Jones & Bartlett, 2011.
- Korkmaz Z, Saatlı HB: Anormal Uterin Kanamalar, *Türkiye Klinikleri Journal of Gynecology and Obstetrics Special Topics*, 8:4, 2015, p. 73-77.
- Lowdermilk DL., Lerry SE: (eds) Maternity&Women's Health Care, 9th Ed, Elsevier. Philadelphia, PA, USA, 2007, p. 145-57.
- Montazeri S: Non-pharmacological treatment of premenstrual syndrome, *African Journal of Midwifery & Women's Health*, 5(3), 2011, p. 148-152.
- Munro MG, Critchley HO, Broder MS, Fraser IS, FIGO Working Group on Menstrual Disorders: FIGO classification system (PALM-COEIN) for causes of abnormal uterine bleeding in nongravid women of reproductive age, *International Journal of Gynecology & Obstetrics*, 113(1), 3-13, 2011.
- Oral E, Aydoğan B: Primer amenore, *Türk Arch Ped*, 46 Özel Sayı: 92-6, 2011.
- Ortaç F, Taşkın EA, Taşkın S: Anormal Uterin Kanamalar, *Türkiye Klinikleri Journal of Surgical Medical Sciences*, 2(24), 2006, p. 68-72.
- Öztürk S, Tanrıverdi D: Premenstrual sendrom ve başetme, *Journal of Anatolia Nursing and Health Sciences*, 13(3), 2010, p.57-61.
- Öztürkcan H: Menstrüel Siklus Bozuklukları, Şirin A, Kavlak O, (editörler). Kadın Sağlığı. Bedray Basın Yayıncılık, İstanbul, 2008, p. 151-71.
- Pinkerton JV: The menstrual cycle—Mood disorder tandem: Screening, diagnosis, and treatment. *OBG Management*, 23(12), 2011, p.24-30.
- Ricci SS, Kyle T, Carman S: Maternity and Pediatric Nursing, 2nd Edd, Lippincott Williams & Wilkins, NYC, 2009, p.107-18
- Schuilng, KD, Likis FE.: Women's gynecologic health (2nd ed.) Sudbury, MA: Jones & Bartlett, 2013.
- SOGC Clinical Practice Guideline, Primary Dysmenorrhea Consensus Guideline, <https://sogc.org/wp-content/uploads/2013/01/169E-CPG-December2005.pdf> (Erişim Tarihi: 01.09.20016)
- Taşkın L: Üreme Siklusu Anomalileri, Taşkın L, (editör). Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği XI. Baskı. Sistem Ofset Matbaacılık, Ankara, 2012, p.611-25.
- Yaşa C, Dural Ö: Adolesanlarda Anormal Uterin Kanamaya Jinekolog Gözüyle Yaklaşım, *Çocuk Dergisi*, 14(4):131-137, 2014.
- Yazıcı S: Perimenstrual Şikayetler ve Hemşirelik Yaklaşımı, *HSP*, 1(1):58-67, 2014.